

NÁKLADY, PŘÍJMY (VÝNOSY), ZISK

NÁKLADY

- Veškerá produkce není možná bez vynaložení nákladů
- Můžeme je rozdělit na:

A. Explicitní (účetní) náklady

- zjevné, mají podobu výdajů, jsou dohledatelné v účetnictví

B. Implicitní náklady (náklady obětované příležitosti)

- Výrobní faktory jsou vzácné, proto, pokud některý z nich použijeme k výrobě statku, není možné ho již použít na něco jiného
- Skutečné náklady na výrobu statku X jsou dány hodnotou výrobků a služeb, které nemohly být vyrobeny pomocí těch činitelů, které byly použity k výrobě X

- **Explicitní N + Implicitní N = celkové ekonomické náklady**

NÁKLADY V KRÁTKÉM OBDOBÍ

- Období, kdy alespoň jeden výrobní faktor zůstává neměnný (fixní)
- Rozlišujeme náklady celkové (TC), které se skládají z variabilních (VC) a fixních nákladů (FC)

Fixní náklady (FC)

- Náklady, které se nemění se změnou rozsahu produkce
- Jejich pomocí jsou vytvářeny hlavně technické a organizační podmínky výroby
- Odpisy, nájemné, úroky z úvěru, platy

NÁKLADY V KRÁTKÉM OBDOBÍ

Variabilní náklady (VC)

- Mění se s rozsahem výroby
- Mzdy spjaté s výrobou, náklady na materiál, suroviny
- Graficky jsou vyjádřeny rostoucí křivkou, která nejdřív stoupá pomaleji a poté se její vzestup zrychluje (projevuje se zákon klesajícího mezního produktu)

Celkové náklady (TC)

- **$TC = FC + VC$**
- Mají podobný tvar jako VC, ale liší se jejich pozice, kdy jejich počátek je determinován výší FC

NÁKLADY V KRÁTKÉM OBDOBÍ

Průměrné celkové náklady (ATC)

- Náklady potřebné na vyrobení jedné jednotky produkce
- Jednotkové náklady
- $ATC = \frac{TC}{Q}$
- Můžeme je také rozdělit na variabilní a fixní
- $ATC = AFC + AVC$

Průměrné fixní náklady (AFC)

- $AFC = \frac{FC}{Q}$
- Fixní náklady na jednotku produkce
- Klesají s růstem rozsahu produkce

Průměrné variabilní náklady (AVC)

- Variabilní náklady na jednotku produkce
- $AVC = \frac{VC}{Q}$

NÁKLADY V KRÁTKÉM OBDOBÍ

Mezní náklady MC

- Náklady vyvolané zvýšením produkce o jednotku
- $MC = \frac{\Delta TC}{\Delta Q}$
- Můžeme je získat derivací rovnice TC nebo z tabulky
- Křivka mezních nákladů vždy protíná křivku průměrných variabilních nákladů (AVC) a průměrných celkových nákladů (AC) v jejich minimu

NÁKLADY V DLOUHÉM OBDOBÍ

- Období, kdy se mění všechny výrobní faktory, všechny vstupy jsou variabilní
- Uvažujeme pouze celkové náklady (TC), průměrné náklady (AC) a mezní náklady (MC)
- V dlouhém období firma neřeší minimalizace nákladů ale spíše jejich optimalizaci

Úspory z rozsahu

- Snížení průměrných náklady, k němuž dojde v důsledku zvětšení rozsahu produkce
- Při větším rozměru produkce mohou firmy dosahovat větších úspor z rozsahu
- Po překročení optimálního rozsahu produkce dochází ke vzniku **ztrát z rozsahu**

NÁKLADY V DLOUHÉM OBDOBÍ

Křivka dlouhodobých průměrných nákladů (LRAC)

- Obálková křivka
- Získáme ji, když pod křivkami krátkodobých průměrných nákladů (SRAC) provedeme křivku, která je zespodu obepíná a přitom se dotýká minima nejnižše položené křivky SRAC
- Vyjadřuje minimální průměrné náklady na jednotku produkce, kterých může firma dosáhnout při rozdílném rozsahu produkce

PŘÍJMY FIRMY

- ⊗ Suma peněžních prostředků, které firmě plynou z prodeje její produkce
- Předpokládáme, že co je vyrobeno, je také prodáno
- Rozlišujeme celkové, průměrné a mezní příjmy

Celkový příjem (TR)

- Celková peněžní částka, kterou firma získá prodejem produkce
- $TR = P \cdot Q$

Průměrný příjem (AR)

- Příjem, který firma obdrží z prodeje jednotky produkce
- $AR = \frac{TR}{Q} = \frac{P \cdot Q}{Q} = P$

Mezní příjem

- Změna celkového příjmu, která je důsledkem změny produkce o jednotku
- $MR = \frac{\Delta TR}{\Delta Q}$

ZISK FIRMY (π)

- Obecně je definován jako rozdíl mezi příjmy (tržbami) a náklady
- Rozlišujeme:

Účetní zisk

Účetní zisk = celkové příjmy – explicitní náklady

Ekonomický zisk

**Ekonomický zisk = celkové příjmy – explicitní náklady
– implicitní náklady**

Normální zisk

- Míra zisku, která je v dané ekonomice běžná

Děkuji za pozornost a
přeji hezký den

